

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam. 140. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre	-----	12
Félévre	-----	6
Negyedévre	-----	3
Egy óra	-----	1
— Egyes szám ára 4 kr. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár és ünnepnapok kivételével.

Szerda, június 22

Az első honvéd.

Nagybecskerek, június 22.

Három évtizede mult annak, hogy a magyar honvédség, ezen kizárólag nemzeti intézmény, újra megvalósult s az egész országban általános volt az öröm, hogy királyunk annak főparancsnokául József főherceget, a nagy emléktű József nádor fiát, nevezte ki.

József főhercegnek honvédfőparancsnokká való kinevezése 1868. december 5-én, vagyis akkor történt, mikor a honvédség még csak szervezendő volt. Így méltán mondható, hogy nemcsak rangban, hanem szolgálathoz lépésének idejére nézve is ő volt az első honvéd. Hanem aztán az is maradt minden tekintetben. S a mit kineveztetésekor még csak képzeletben, vagy reményben varázsolhatott lelke elé, ma a valóságban áll szembe előtt: a nagy, hatalmas és közelismerésre emelkedett magyar honvédség!

József főherceg, mióta a honvédség főparancsnokává lett, állandóan hazánkban tartózkodik s hivatalos teendői mellett a közélet terén is tevékeny részt vesz mindentűt, a hol észére és szívére szükség lehet, s teszi ezt nem nagyuri kedvtelenség, hanem fonkoló lelke nemes ösztönzéséből. A tudomány, a művészet, a jótekonyság s a gyakorlati élet egyiránt buzgó munkásai közé számítja őt. Itt is, ott is igazi érdemek fűződnek nevéhez. De egyik legfőbb érdeme mégis az, hogy a magyar honvédséget nemcsak megalkotta és szervezte, hanem a fejlettségnek olyan fokára emelte, hogy az ma nélkülözhetetlen kiegészítő része a közös hadseregnek, s méltó büszkesége egy a királynak, mint az országnak.

Pedig, kivált kezdetben, mennyi nehézség gördült ez új intézmény megismosodása elé. Emlékezzünk, hogy csak magának a rangbeli egyenlőségnek a tisztázása is sok kedvetlen gondba került. Hát még egészséges közszellem teremtése az új honvéd tisztikarban, melynek egy része merőben más hagyományokon nevelkedett, s ha nem lefokozásnak, de legalább is pályája megzavarásának tekintette az új intézménybe való beosztását! De József főherceg nem csüggedt. Szóval, tettel, példával fáradhatatlanul dolgozott, hatott, hogy egy közös hadseregnél, mint a honvédségnél tökéletesen fölbresszse és meghonosítsa azt a bajtársi viszonyt és összetartozásági érzületet, melyet az egyenrangúság oly természetesen föltételez s mely nélkül haderőnk összességének együttes és sikeres működése majdnem lehetetlen. És fáradozását fényes siker koronázta. Ma a közös hadsereg és a honvédség a legszebb fegyvertársi egyetértésben él; kölcsönösen nagyra becsülik, tisztelik és szeretik egymás zászlaját. S van is miért. Mikor a még alig begya-

korolt honvédgyalogság első ízben táborozott együtt a közös hadsereg csapatával a hadgyakorlatokon: József főherceg nemcsak a tisztekbe, hanem az egész legénységbe olyan lelket, szellemet tudott önteni, hogy mindenki a legnagyobb becsvágygal teljesítette kötelességét s az ujoncszámba vett honvédség úgy megállta a helyét, hogy a legszigorubb bírálók is teljes elismeréssel nyilatkoztak fölé. Azóta a honvédség katonai hírneve egyre fokozódott, mit fényesen bizonyítanak az 1893. lefolyt őszi hadgyakorlatok, melyek alkalomával idegen uralkodók és idegen hadseregek illetékes tagjai is teljes dicsérrel szóltak róla, királyunk ő Felsége pedig külön elismeréssel tüntette ki.

József főhercegnek mint katonának is egyik jellemvonása a jóság. Ez azonban soha sem válik benne gyöngeséggé. Nincs rá eset, hogy valami hiba, vagy mulasztás kikertülné éles figyelmét. De olykor intő szavait mindenki szívesen meghallgatja és követi, mert tudja, tapasztalja, hogy a főparancsnok az intés, vagy feddés esetén is mindig szigorúan igazságos; tudja, hogy főparancsnoki működésében mindig és mindenütt oda törekszik, hogy a honvédsereg katonai kiképzetés dolgában semmi más katonaságnál ne álljon hátrább.

Igazságos és mindenben humánus bánásmódja mellett, általánosan ismert leereszkedő nyájasságáért határtalanul tiszteli és szereti a főparancsnokot az egész honvédség az utolsó közemberig, ő benne látja a magyar katona eszményképét, s boldog és büszke, hogy az ő fővezérlete alatt szolgálhat. De viszont József főherceg is méltán büszke lehet a honvédségre, mely minden tekintetben az ő saját nevelése, melynek — hála Isten! — nem nyílt ugyan még alkalma harci babérokat aratnia, de azért teljes kezességet nyújt eddigi fejlődésével is, hogy, ha a szomorú szükség úgy kívánná, első őséhez hasonlóan diadalmasan lobogtatná zászlaját és dicsőséggel koszoruzná fegyverét a csaták zivatarában is.

József főherceg mindent megtett és megtesz, a mit hatásköre megenged, hogy a magyar nemzet e büszkeségét, a honvédséget, a lehető legkitünőbb hadsereggé fejlessze a haza és a trón szolgálatában. A kezdet nehézségein már régóta túl van, de azért még, tudjuk, elég tenni, alkotni való áll előtte. De már azzal is, a mit eddig elért, teljes mértékben biztosította magának az elismerést, mely külön dicsélet nyit nevének a magyar nemzet történetében.

Nem fejezhetjük be e sorokat a nélkül, hogy egyuttal röviden vissza ne pillantsunk a holnap Nagybecskerekre érkező főherceg eddigi életére. József főherceg 1833 március 2-án Pozsonyban született. Már tizenkét éves korában belépett mint hadapród a nádorról nevezett 12-ik (Jász-Kun) huszárezredbe. Végig tanult és gya-

korolt minden fegyvernemet, hogy mind-egyikben egyenlően jártassá lehessen. Tudásvágya épen oly nagy volt, mint kitaratása. 1843-ban mint őrnagy, az 1-ső dragonos ezredhez volt beosztva, de a hadjáratban részt nem vett. Két évvel utóbb a Prágában állomásozó 60-ik magyar gyalogezredhez mint alezredes tétett át. 1856-ban ezredes és a 37-ik gyalogezred tulajdonosa lett, mely most is az ő nevét viseli. Mint egy dragonos ezred parancsnoka, Sopronban, Kecskeméten és Félégyházán, 1860-tól 1864-ig pedig Olaszországban, nevezetesen Veronában és Páduában állomásozott.

Az 1866-iki hadjárat alatt József főherceg a 4-ik hadtest egyik dandárát vezényelte, mely Schweinschädelnél és Königgrätznél a többségben levő ellenség támadásainak különösen ki volt téve. A július 3-iki végzetes napon József főherceg folyton csapatai élén állva, sokáig föltartoztatta a porosz testőrség előrenyomuló tömegeit. Ezen alkalommal négy lovat lőttek ki alóla; mikor pedig a hadtest parancsnoka, gróf Festetich Tasziló altábornagy nehéz sebet kapott s a harcterről elvitetett, József főherceg dacára annak, hogy maga is meg volt sebesülve a kezén, azonnal átvette a hadtest vezényletét. Ezen fényes haditettéért ő Felsége a katonai érdemkereszttel tüntette ki. A nikolsburgi békekötés után József főherceg mint altábornagy a Linczből állomásozó gyalog hadosztályt vette át, melynek élén 1868 december 4-éig meg is maradt, mikor az ujonnan szervezett magyar honvédség főparancsnokává neveztetett ki. A főherceget az egész országban mindenki tiszteli és szereti. A mit József főherceg, mint a magyar országos tüzoltóság védnöke, mint nyelvbuvár, kertész, mezei gazda, mint igaz magyar ember eddigieit tett, több mint elegendő arra, hogy nevét széles e hazában örök időkre hálás kegyelettel emlegessék.

Munka után.

Nagybecskerek, június 22.

Vakációra küldték a honatyákat, szeptember 6-ig nem tart érdemleges ülést a képviselőház. Mint az egész ülészak lefolyása, oly emlékezetes volt az utolsó ülés is, a kormányra és a kormánypártra nézve felette megtisztelő. Azt lehetett volna hinni, hogy az utolsó ülészak alatt a kormány minden erejét felszították a kiegyezési javaslatok; holott a nyomás és bizonytalanság ellenére, mely az osztrák politikai állapotok folytán a mi politikai életünkre is nehezedik, arra is tudott a kormány időt és alkalmat találni, hogy még a legfontosabb teendőket is a legjobban és teljes sikerrel elvégezzék. A mily nyugtalanító Ausztriához való viszonyunk rendezetlensége, másrészt oly öröndetes az ellentét, mely szemünkbe ötlök, ha belső helyzetünket összehasonlítjuk Ausztriáéval. Igaz ugyan, hogy

nekünk is elég nagy nehézségekkel kellett megbirkóznunk, de erre mindig meg volt nálunk az elég erős és energikus kéz, mely pl. az agrárszocialista mozgalmat is hathatósan elnyomta.

Míg tavaly az aratási munkák rendes elvégzése komoly veszedelemben forgott s a mezei munkások általános munkabeszüntetésétől kellett félni, a kormány intézkedései és rendelkezései folytán most már még mélyreható mozgalom sem létezik. A nép, melynek egy nehéz telet kellett átélnie, nyugodt s törekszik a közelgő aratás alatt biztosítani a maga számára mindazokat az előnyöket, melyeket a mezőgazdasági munkásokról szóló törvény biztosít számára.

A mi a parlamenti pártokat és egymáshoz való viszonyukat illeti, szintén lényeges különbség van a monarchia két állama közt. A függetlenségi párt önmagában meghasonlott, rosszul van vezetve és demokratikus eszmék nélkül szükölködik; hozzá szokott, hogy létjogosultságát botrányokon próbálja ki, de mivel ilyenekre nem volt ok, egyszerűen vegetált. A néppárt a közvélemény előtt oly mély színvonalra süllyedt, hogy már alig lehet politikai pártnak tartani. E párt felett csak az imént ültek a parlamentben birói széket, mely alkalommal parlamenti halálos ítéletet hoztak. A nemzeti pártnak nincs már programja és azt hiszi, hogy a kormány hibáiból megélhet. Amde e párt végzetes szerencsétlenségére a kormány nem csinál hibákat, tehát kénytelenségből passzivitásra ítélte önmagát.

E pártviszonyokkal szemben, zárt egységével, tömörségével csak annál magasabban és erősebben kiemelkedik a szabadelvű párt, a lefolyt ülészakban megőrizte erejét és mérsékletét és nagy ereje javát a kiegyezés nagy kérdése számára tette félre. A szabadelvű párti képviselők emelt fővel léphetnek választóik elé; az ország jogait és javát megóvták és a kormányt erre irányított törekvéseiben becsületesen és őszintén támogatták. Ők képviselik a nemzet bizalmát báró Bánffy miniszterelnökhöz és e feladatukat a számukra kijelölt keretekben lelkiismeretesen teljesítették.

A mint az egész ülészak sikerrel és becsülettel teljes volt a kormányra és a szabadelvű pártra nézve, úgy az utolsó ülés is annak volt világos bizonyítéka, hogy ez a kormány Magyarország nemzeti követeléseire minden irányban figyelemmel van. Báró Bánffy miniszterelnök ezekre a nemzeti követelésekre vonatkozólag nem barátja a nagyhangú frázisoknak, ő a tett

embere és báró Fehérváry Géza honvédelmi miniszter ez irányban többet tett, mint a legképzalóbb rajongó gondolni merete.

A honvédség kitűnő kiképzésével örök érdemeket szerzett magának báró Fejérváry, melyeket úgy a korona, mint a nemzet feltétlenül elismer; céltudatos erővel az egész kontinens élitescsapatává emelte ő a honvédséget és ezt az ítéletet nem mi, hanem Európa leghivatottabb kritikusai mondták és mint maga a csapat, úgy annak szelleme is igazi magyar. A honvédségnek erre a magyar szellemére a képviselőház utolsó ülése emlékeztetett bennünket, melyben báró Fejérváry honvédelmi miniszter a honvéd-főreáliskola és a két hadapródiskola céljaira egy millió forint erejéig terjedő póthitelt kér. Nem szenved kétséget, hogy a képviselőház örömmel megszavazza a kért hitelt, mert ha a képviselőház igazi kifejezése a népakaratnak, akkor báró Fejérváry honvédelmi miniszternek mindent megszavaz, amit hazafias működésében Magyarország legbüszkébb és leghivatottabb intézménye, a honvédség számára kér a miniszter.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 27. Városi közgyűlés.
Julius 8-án kerékpárverseny Nagybeeskereken.
Julius 4., 5. és 6-án tanítógyűlés Pancsován.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; minden délután szubanyfürdő.

— József főherceg Nagybeeskereken. A közönség tájékozása végett közöljük még egyszer, hogy József főherceg holnap d. u. 5 óra 16 perckor érkezik meg s a vasuti indóháztól a „Magyar Király”-ba hajt. A városi képviselők testületileg jelennek meg. Hét órakor a kaszinóban estebéd lesz, onnan a főherceg este 9-kor gyalog megtekinti a kivilágított Ferenc-József teret és a Hunyadi-utcát. Pénteken reggel 7-kor kimegy a tomaséváci utcán keresztül a gyakorlóterre, majd onnan 9 kor visszatérve, a melleneci-utcán keresztül a honvédkaszárnyába hajtat s a déli kikindai vonattal távozik Nagybeeskerekéről.

A nagybeeskereki kerékpár-egylet holnap folyó hó 23-án d. u. József kir. herceg fogadására a T. H. E. V. pályaházához ünnepi kirándulást rendez. Gyülekezés d. u. 3/4 órakor a Ferenc József-teret, indulás pontban 4 órakor. — Felkéretnek az egyleti tagok, hogy a kivonulásban minél nagyobb számban vegyenek részt s a férfiak egyleti kék, esetleg szürke ruhában jelenjenek meg.

— Rónay főispán Itthon. Torontálvármegye közszeretében és tisztelvényben álló főispánja neje és két legkisebbik gyermeke társaságában négy heti távollét után tegnap este érkezett vissza Nagybeeskerekre. Barátai és tisztelői közül többen jelentek meg a pályaudvaron s a megérkező Rónay családot szívesen óvációkban részesítették. A főispánra is, de hozzátartozóira is, ugylátszik, a legjobb hatással volt a rohicsi tartózkodás, mert mindnyájan a legjobb színben vannak.

— Munkásigazolvány és vasuti kedvezmény. A kereskedelmi miniszter az iránt intézkedett, hogy a mezei, valamint szőlőmunkások menetdíj kedvezményére vonatkozó dijszabási határozmány a m. kir. államvasutakon, valamint mindazon hazai vasutakon, melyeknek dijszabásaiban a mezei és szőlőmunkások részére megállapított féláru utazási kedvezmény, úgy mint a m. kir. államvasutakon közszégi bizonyítvány elmutatásának feltételéhez van kötve, f. évi június hó 15-én kezdődő joghatályllyal oda módosíttassék, hogy a mezei, valamint szőlőmunkások a III. kocsiosztályban a féláru utazási kedvezményt, melyre az esetben van igényük, ha legalább tizen utaznak együtt, illetve ha legalább tíz munkás kedvezményes menetdíját megfizetik, jövőben csak akkor élvezhetik, ha mezőgazdasági munkásminőségüket az 1898. évi II. t.-c. szerint munkásigazolvánnyal igazolják. Ily igazolvány nélkül még akkor sem nyújtatik kedvezmény, ha 30 vagy ennél több személyből álló csapatban jelentkeznek is. Ez intézkedéssel a mezőgazdasági munkások a bizonyítvánnyal járó fáradság és költségtől megkíméltetnek.

— Aranymise. Mayerhofer József bozovicsi plébános tegnap mondta Orsován aranymiséjét. Ötven éve immár, hogy lelkész, ötven éve, hogy egyházát és hazáját szolgálja mint igaz pap. Csapán Bozovicson negyvenégy év óta lelkész, a hol állandóan a hívők szeretetét és ragaszkodását bírja. A nagy idők egyik tanúja 1825. jan. 6-án született Tomaszváron. Papp 1848. június 20-án ordinálták. Segédlelkész volt Német-Szt.-Péteren, Zichyfalván és Temesvár-Józsefvárosban; 1849. októberben helyettes plébános lett Kisfaludon, majd ismét káplánnak N. Szt.-Péterre disponálták, onnan Szt.-Hubertre és Karánsebesre. A bozovicsi plébánián 1854. óta ül az aranymisés áldozár, a kit a tegnapi napon nagy óvációkban részesítettek hívei.

— Érettségi a főgimnáziumban. Platz Bonifác szegedtankerületi főgázgató, mint a helybeli főgimnázium érettségi vizsgálatainak elnöke, csütörtökön d. u. 5 óra 16 perckor érkezik Pancsovára! Nagybeeskerekre és még aznap megtartja az érettségi vizsgálatok konferenciát, a melyen az írásbeli dolgozatok

A „TORONTÁL” tárczaja.

Eljegyzés.

Sokáig gondolkostam, mit irassak az Alfréd koszorujára?

„Isten veled! . . . Utolsó üdvözléssel! . . . vagy talán: „a legjobb bajtársnak?” . . .

Én! . . . Mit szólna hozzá Alfréd, ha olvasná? Aki vele egy szív, egy lélek voltam, aki csak azért éltem, hogy az én erősebb hitemből minden nap átültethessem egy-egy kis palántát az ő kétségbeeső lelkébe; aki a véreimből adtam neki kölcsön, mikor az övét már felemésztette az iszós tüskatlan; . . . hát Tilda? . . .

Milyen bus lenne szegény kis szőke Tilda, azt hinné, hogy tán már el is feledkestem róla.

És, . . . a tanu . . . : akinek bizonyítani kellene . . .

Aztán ez irattam a koszoru szalagjára:

„A kik szeretik egymást: sietnek a viszontlátásra!”

Az emberek elolvasták, összenéztek s homlokukat fejránolva vonogatták a vállukat:

— Különös felirat! . . .
Csak egy pár eszedbeli bajtárs nézett rám meleg részvétellel . . . Ők értették!

A katonazenének rásendítette a tisztek gyászindulóját:

. . . Menjünk esküvőre!

I.

A fürdő sétányán nagy kerekesszéket tölt egy betegápoló.

A nagy bábé kalap lengő csipkészéle csaknem egészen beárnyékolta a széken ülő lány halavány arcát; nem csoda, hisz az egész lány annyi volt csak, mint egy kicsi madár.

A kerekesszék mellett botra támaszkodva, szótlanul lecsüggesztett fővel haladt egy fiatal főhadnagy, olykor-olykor megállott lélekzetet venni.

A szembe jövő fürdővendégek jobbra balra kitértek az utból.

Nem tudtak volna elmenni a kerekesszék mellett, hogy ne köszöntsék a kis szőke Tildát; ennek pedig fogadni kellett volna a sok köszönetet; . . . olyan gyöngye szegény: minek zaklatnak még ezzel is?

A Mária kép alatt megállottak.

A betegápoló visszavonult néhány lépésnyire az erdőbe, s végig heveredett a puha pássiton.

Lesszakasztott egy fehér virágot, hogy mint a fürdőző vendégektől látta, egyenként kismegje a szirmait.

. . . Azok a kisasszonyok számolnak is valamit, mikor ezt cselekszik, ő is megzámolja: hány napig jár még ide ezzel a kerekesszékekkel a Mária kép alá?

Megfeszítette az első szirmot, s a kis gyöngye virág egyszeriben levált a száráról egészen.

Aztán eldobta. Durva az ő keze az ilyen mulatsághoz!

Az a másik kettő ezalatt imádkozott:

— Szeretlek édes boldogságom! csak segíts meg mindenható igaz Isten!

— Örökre! . . . suttogta a kis szőke Tilda — boldogságos szent szűz könyörögj éretünk!

— Amen!

II.

A kis szőke Tildának ma különös rossz napja volt.

Gyötörte a belső láz, szemei szokatlanul ragyogtak s halavány orcáján minduntalan kigyult két tűz rózsza.

— Alfréd! suttogá a mellette ülő főhadnagyhoz. Te már meggyógyulsz.

A főhadnagy felelni akart valamit, de nem tudott hozzá elég lélegzetet venni.

— Te meggyógyulsz — suttogá tovább a beteg leány lézas isgatottsággal — elmégy . . . s elfelejtéd majd a kis szőke Tildát . . .

A kis beteg leány hevesen szokogni kezdett.

— Tilda! — mondá végre a főhadnagy, gyöngéden megfogva a leány forró kezét. — Tilda, az Istenért ne igazad magadat folytonosan.

Egyszerre felhagyott a sirással s fejét a kerekesszék magas támlányára nyugtatva, mint egy delejes álomban levő, vontatott hangon beszélni kezdett:

eredményét hirdeti ki. Maga a szóbeli érettségi pénteken reggel 7 órakor kezdődik. Szombaton folytatódik ugyancsak 7 órai kezdettel valószínűleg még aznap véget ér.

— **A miniszterelnök kalandja.** Most utólag értesülünk, hogy báró Bánffy miniszterelnök herkulesfürdői látogatása nem járt minden akadály nélkül, de a kormány feje ezuttal sem vesztette el a — faját. Midőn a miniszterelnök vonata 17 én éjjel Herkulesfürdő állomásra érkezett, ott oly vihar dühöngött, hogy a fürdőbe való utazásra gondolni sem lehetett. A vasuti vezetést tétovázva állt a perronon, a miniszterelnök azonban vidám nyugalommal kérdezte, vajjon a sínek, melyeken a vonat állott, reggelig szabadok-e? Az állomásfőnök igenlő válaszára a miniszterelnök jó éjt kívánt a perronon levőknek és visszament szalonkocsijába, a hol nyugalomra tért. Reggel fél 8 órakor azután a miniszterelnök a fürdőbe hajtatott.

— **Kormányintézkedések az aratás idejére.** Megnyugvással vették tudomásul a gazdák Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek az arató-munkások sztrájkjának ellensúlyozására tett intézkedéseit, melyekről a miniszter a főrendiházban referált. Öömmel hallották, hogy már egy milliónál több munkásigazolvány lett kiosztva a egyre újabb és újabb megrendelések történnek; hogy az aratási szerződések legnagyobb részt megkötöttek mindenütt s csak kivételesen kérnek a birtokosok a kormánytól munkásokat; hogy továbbá maguk a munkások is a kormányhoz fordulnak munkásért, köztük olyanok, akik tavaly sztrájkoltak s még ez év elején sem voltak hajlandók méltányos szerződést elfogadni. A sztrájkolási szellem egyáltalán erősen hanyatlak, mire, a jó terméskilátások mellett, mindenesetre a kormány erélyes, körültekintő és tapintatos intézkedéseinek volt a főhatása. A hivatalból felfogadott tartalék-munkások száma inponáló és megnyugtató a gazdákra. Mészölygyesen, Bábolnán, Kisbéren és Solyván, (Munkács közelségében), tehát az ország valamennyi érdekelt vidékén, az esetleges sztrájkoló munkások pótlására, mintegy az első segélyre már is egy 5500 főnyi készlet van szerződötve. Ezenkívül közvetlen a miniszterium rendelkezése alatt áll 1200 munkás. Van tehát már felfogadás útján biztosított 6700 munkás, összesen és jegyzékbe vett munkás pedig, kikkel esintén diszponálni lehet 31.000. Összesen tehát közel 40.000 ember vehető szükség esetén igénybe. Megjegyzendő még, hogy az ideai viszonyok szerint a felföldön az aratás a rendezésnél is később fog megtörténni, mint az alföldi vidéken. Gondoskodás történt, hogy a felföldi munkások, ha kell, lemenjenek az alföldre aratni, — a honnan a munkát elvégezvén, egész jókor ismét visszautazhatnak második aratásra, a felvidékre. Bizony remélhető, hogy mindezek a körülmények, mindkét részre megteszik a jó hatást: végképen megnyugtatták a gazdákat és állandóan nyugalomra, békére szorítják a munkásnépet.

— Te majd nagy ur leszel, . . . kapitány, . . . őrnagy; lesz szép, gazdag feleséged: hol lesz akkor majd a kis szőke Tilda? . . .

— Aztán mintha nem is 8 lett volna az az előbbi, hirtelen megfogta a főhadnagy kezét s ragyogó szemekkel, kigyult orcával kérdeste tőle:

— Alfréd! mikor váltunk jegyet?

— Mihelyt meggyógyulunk Tilda, azonnal, a legelső napon. Tilda, ugye hiszsz nekem? . . .

Tilda ki volt merülve végkép, szemhéja lecsukódott felig, békés kalapos kis szőke feje oda hajlott s csak úgy intett némán, csendesen: — Igen.

. . . Majd ha meggyógyulunk!

III.

Éjfélkor sörgettek az ablakomon.

— Alfréd hívat!

Isonyu isgatottság között kaptam magamra pár ruhadarabot, dideregtem s issadtam egyszerre.

— Uristen irlalmass! . . .

Pár pillanat múlva odaáttal voltam Alfréd szobájában.

Alfréd fel volt öltözve díszbe.

Azt hittem álmodom.

— Pajtás, szólj Alfréd, mielőtt csak szóhoz is juthattam volna.

— Siessünk, mert attól tartok késő lesz.

— ?

— Tanusnak hivattalak, suttogó karját a romba öltve, éjfélkor egyedül nem mehetek át Tildához, mit szólnának? . . .

— **Osztöndij pályázatok.** A torontái megyei takarékos és hitelbanknál felszabadul a f. év végével négy, egyenként 100 koronás osztöndij, mely 3 éven át élvezendő osztöndijakat a nagybecskereki felső kereskedelmi iskola négy tanulója kapja. Az érintett osztöndijak elnyerése iránti szabályszerűen felszerelt kérvények a nevezett bank igazgatóságánál nyújtandók be.

— **Eljegyzés.** Dr. Klein Dániel, a nagybecskereki orvosi karnak széptehetségű tagja, kinek jeles tollát a „Torontái” olvasói ismerik, e napokban jegyezte el Kadalsburger Amália kislánnyal, özv. Kadalsburger Leopoldin bájosa leányát.

— **A kereskedelmi iskola érettségije.** A nagybecskereki felső kereskedelmi iskolában ma délután fejezték be az első érettségi vizsgálatot. Az eredményt este fél 8 órakor hirdetik ki.

— **Tudomásul vett határozat.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter Torontái vármegyei közigazgatási bizottságának 1892. évi november hó 14-én tartott ülésében 2428/5423 kbgy. és 1897. évi december hó 13-ik napján tartott ülésében 2324/7000. szám alatt hozott határozatait, melyek szerint a Makó rendezett tanácsú város községe által a kis-zombor—aradi állami közút 26714—27826 km. szakaszán a Maros folyón átvezetendő, fele részben Makó rendezett tanácsú város, fele részben pedig Kis-Zombor nagyközség határában fekvő, köellenfalak és cölöpjarmokon nyugvó 1112 mtr. hosszú 4 nyílású Howe fafelszerkezetű vasúti és közúti hidon gyakorolt vámszedési jogot az 1890. évi I. törvények 92. §-a alapján igazoltnak mondta ki, a vármegyei közigazgatási bizottságához folyó évi 36.532. szám alatt intézett rendeletével, tudomásul vette.

— **A kutyamosó.** Azt az ostoba képi, jámbor bakagyereket nevezik így, a ki a tisztaknál a tisztogatósi teendőket végezni szokta. Pár hónapig van a száznál, azután oda kerül valamelyik tiszthez. Örömmel mennek kutyamosónak, mert az az élet, a melyet ott folytat, valóságos paradicsomi állapot ahhoz képest, a melyben eddig a száznál volt része. A száznadparancnok azonban nem igen engedi el az ügyes legényeket a száznadtól. Ez az oka annak, hogy a legtöbb tiszt szolga oly buta és ostoba, mint az éjszaka. A száznadnál hasznavehetetlen, tehát oda adják kutyamosónak. A tisztiszolgák ostobaságáról már sokat beszéltek a rossz nyelvek, de hogy nem légből kapott hír az, a mit róluk beszélnek, a legjobban bizonyítja az az eset is, a mely dohánytöszdében történt meg. Az üléstebe beállított egy baka. Megállt és türellemmel várta, a míg reá került a sor. Végre megszólították:

— Mit akar?

— Villanyos dohányt.

A két kiszolgálónak elállt a lélekzete. Tágranyilt szemekkel néztek a bakára, a ki egyre hajtogatta:

— Villanyos dohányt kö!

— Kinek részére viszi a dohányt?

— A főhadnagy urnak.

— És villanyos dohányt kért?

— Igen. Azt mondotta, hogy csak is ojat vögyek, a mölyik villanyos, mert máskülönben képn vág.

A boltban levők elkezdettek kacagni, valaki pedig megmagyaráta.

— Talán világoos dohányt mondott.

A baka elkezdett gondolkodni. Hosszu szünet után aztán felragyogott az arca. Röhögve, jókedvűen hajtogatta:

— Az bizony mög lehet.

És vette a dohányt és elment.

Engedelmeskedem mint a gép, némán, — megindultunk a Tilda szobája felé — nem tudom kimondani milyen érzéssel szívemben.

Tilda ott ült a kerekesszékekben.

— Felöltöztem, mondá könnyedén, ugy-e Alfréd nem haragszol, hogy hivattalak? Lásd, meggyógyultam, nincs semmi, de semmi bajom a világon, most már . . .

— Megtarthatjuk az eljegyzést — fejező be Alfréd a lemondás teljes keserűségével.

— No, ne busulj, — csacsogott tovább a kis szőke lány, te is meggyógyulsz, meg bizony, a jó Istenke megsegít és akkor aztán boldogok leszünk nagyon, Alfréd . . .

— Nos, mord, elhoztad a gyűrűt? Nézd az enyém milyen kicsi, neked csak a kis ujjadra illik, de jól illik . . . igazán . . . nekem is jól illik.

— Így, mondta, azután kigyönyörködve magát . . . most már nem hagyaz el, ugy-e? Utánam jössz mindég, mindenüvé? . . . Ugy-e?

— Mindenüvé — felelé Alfréd mindenüvé.

Asután csend lett! . . .

Az orvos intett, hogy távozzunk egy percre, csak addig . . . amíg lefektetnek egy letört virágot.

IV.

Antán üsz lett.

A katonasene rásendítette a tiszték gyászindulóját:

. . . Menjünk esküvőre! . . .

Mars.

— **Vásárok.** Mint a lapunknak beküldött jelentésekből értesülünk, a legközelebbi aradi vásár július 1—5, a békéscsabai június 24—27, a perlaszi június 23—26, a csákvai június 30—július 3, a zombolyai pedig június 24—26. napjain tartatik meg.

— **Sikkasztás egy adóhivatalnál.** Lapunk tegnapi számban jelentettük, hogy a teme-vári kir. adóhivatalban nagy csalásnak jöttek nyomára. E hirre vonatkozólag ma azt az értesítést vettük, hogy eddig ismeretlen tettesek hamis utalványosági végzések alapján több százra menő összeget vettek fel, s hogy Hegyi adótitiztet, ki a bírói letétek liquidálását végezte, azért függessztették fel hivatalától, mert a kellő gondosság elmulasztásával, a hamis végzések alapján az összegeket liquidálta. Más oldalról ismét arról értesül a „D. K”, hogy igen súlyos bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy Hegyi Károly hamisította a bírói kiutalványozó végzéseket és a felek nyugtáit, a melyek alapján a bírói letéteket más által fölvétette az adóhivatalból. A vizsgálat megindításának hírére Sz. díjnok ma önként jelentkezett Gerdánovits vizsgálóbíróknál és előadta, hogy Hegyi általa több ízben máfoltatott törvényeségi végzéseket és nyugtákat; valószínűnek tartja ennél fogva, hogy Hegyi azokkal visszaélt. Hegyi Károly adótitiztet különben tegnap letartóztaták és átadták a vizsgálóbíróknak.

Táviratok.

A király utazása.

Budapest, június 22. (A „Torontái” eredeti távirata.) Ő felsége ma délelőtt Brucknjfaluból Bécsbe utazott A magyar hatóságoktól elbucszva Ő Felsége szívélyesen megköszönte a szép fogadtatást.

Gyilkos merénylet.

Budapest, június 22. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mester belügyminiszteri hivatalnokot az éjjel megtámadta két csavargó, hurkot kötöttek a nyakára és több kézzurást ejtettek rajta. Mester kétségbeesets kiabálását meghallották többen s mialatt segítségért siettek, a merénylők elmenekültek. A tetteseket most mindenfelé körözik.

A spanyol-amerikai háboru.

Budapest, június 22. (A „Torontái” eredeti távirata.) New-Yorkból jelentik, hogy Schaffer tábornok és Sampson tengernagy 17 mértföldnyire Cubától partra szállottak. Az általános partraszállás pár nap múlva történik meg.

A tőzsdéről.

Budapest, június 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanyha, az árak 5—10 krral estek. — Kötetett:

Buza júniusra 10:95—11—
 Buza szeptemberre 9:02—9:04
 Zab szeptemberre 5:67—5:70
 Repcze aug.-szept. 12:60—12:70

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Hirdetések.

3272. tkvi szám. 1898.

555-1.1

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Petrov Száva szerb-aradáci lakos végrehajthatónak Perin Bogdán, Praperszki Jana, ugyanint kiskoru Perin Szmiljana, Marinka, Jozsa, Bogdan és Illia t. és t. gyámja, mint néha Perin Bogdan ismert örökösei és szerb-aradáci lakosok végrehajtást szenvedők elleni 113 forint tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Szerb-Aradác község 5 sz. tjkvben 1085. hrsz. a felvett 750 □-öl szőlő 1/4 része 52 frt; a szerb-aradáci 869. sz. tjkvben 17. 18. hrsz. a felvett 70. ö. i. sz. ház 400 □-öl beltelekkel 426 frt, a szerb-aradáci 964. sz. tjkvben 1969/b. hrsz. a felvett 1 hold szántó 141 frt, a szerb-aradáci 673. sz. tjkvben 928. hrsz. a felvett 800 □-öl pótkert tele 51 frt, 674 sz. tjkvben 672/b hrsz. a felvett 1194/b, 1438/b, 1776/b, 2035/b, 564/b, 1379/b, 1395/b, 1758/b, 1945/b hrsz. a felvett 5 hold 1272 □-öl szántó 279 frt kikiáltási árban 1898. évi július hó 13-ik napjának d. e. 10 órájkor Szerb-Aradác község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni és pedig a 869. sz. tjkvben 17. 18. hrsz. a felvett ingatlan öz. Bojanits Jéla javára bekebelezett özvegyi jog fentartásával.

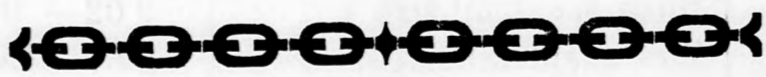
1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 5 frt 20 krt. 42 frt 60 krt, 14 frt 10 krt, 5 frt 10 krt, 27 frt 90 krt, készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. minisztr. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s Szerb-Aradác község-házánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi ápril hó 18-án.

Dr. Selymessy,
kir. tvszéki bíró.

A magy. kir. államvasutak
városi menetjegy-irodája

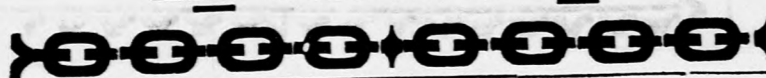
Temesvárott, Jenő főherceg tér 3. sz. I. em.

Körutazási jegyek

gyors kiállítás a bel- és külföld bármely irányába vasuton vagy hajón való körutazásra. 532-63

Mindennemű felvilágosítások az utazási idény beváltával készséggel adnak.

Telefon 16.

A központi szolgabírói hivatalról.

8668. szám. 1898.

554-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye központi járásába kebelezett Bótos községében megüresedett

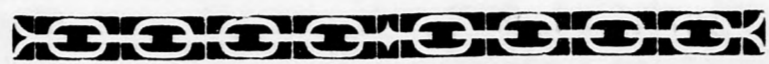
községi irnoki állásra

pályázatot hirdetek. A javadalmazás évi 300 frt.

Felhívom a jelzett állásra pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1898. évi július hó 15-ig hivatalomhoz beterjesszék.

Nagy-Becskeréken, 1898. évi június hó 18-án.

Daniel,
főszolgabíró.

A szárcsai főbérletőség (zágrábi káptalan)

bérbe ad:

Német-Szárcsán

1046 k. hold szántóföldet,
83 " " kaszálló és legelőt,
55 " " terméketlen földet.

Román-Szárcsán

789 k. hold szántóföldet,
106 " " kaszállót,
455 " " legelőt,
43 " " terméketlen földet.

Torontál-Szécsányon

310 k. hold szántóföldet,
76 " " kaszállót,
544 " " legelőt,
69 " " terméketlen földet.

Zsibován (Csávos mellett)

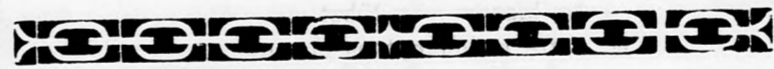
1363 k. hold szántóföldet,
203 " " kaszállót,
781 " " legelőt,
156 " " terméketlen földet.

Közvetítők kizáratnak.

További tudósítások

Mayer Henriknél,
Nagy-Becskeréken.

556-3.1

Minuendo-Lizitation.

In dem in der Hunyadi-Gasse sich befindlichen Hause Nr. 615 ist der Bau eines neuen Stiegenhauses sammt den nothwendigen Adaptirungs-Arbeiten um den Preis von circa 1250 fl. zu vergeben.

Offerte sind bis 26. Juni l. J. Mittag einzureichen.

Plan, Ueberschlag und andere Bedingungen können beim serbischen Schulkurator eingesehen werden.

J. Gligorovics,
serb. Schulkurator.

550-3.3

Fény község eljároltól.

1677. szám.

549-3.3

Pályázat.

Egy a jegyzői teendőkből jártas kifogástalan magaviseletű egyén községtinknél alkalmazást találhat, fizetése évi 400 frt. szorgalmához képest némi mellékjövdelem. Román nyevben jártas pályázó előnyben részesül. Az állás július hó 1-én foglalandó el.

Fényen, 1898. évi június hó 18-án.

Az előjáróság.

6. szám. 1898.

548-2.2

Hirdetmény.

A dolovai önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlésének határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az egyesületi működő tagok részére posztó ruha elkészítésére zárt ajánlati árverés kiiratik. Szükségeltetik 5 tiszt ruha és 30 drb a legénység számára.

Egy ruhához tartozik:

1 posztó sapka,
1 posztó zubbony,
1 posztó nadrág.

Zárt ajánlatok posztó mintákkal el látva e hó 31-éig alólírott parancsnoksághoz beküldendők.

Tűzoltó-egyesület parancsnoksága
Dolován.

6220. kig. szám. 1898.

546-3.3

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Óbessenyői körorvosi állás elhalálkozás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A kör székhelye Ó-Bessenyő, a körhöz tartozik Bolgártelep.

A körorvos javadalmazása áll: 500 frt készpénzfizetés, 40 kr. nappali és 80 kr. éjjeli látogatási díj és 20 kr. halottkémleti díj.

Műtétek díjazása egyezség tárgya.

A körnek Keglevichházával leendő nagyobbitása és a fizetés felemelése iránti eljárás folyamatban van.

Ó Bessenyő községe 6500 és Bolgártelep 650 lélekkel bír.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-ában körülírt minősítést igazoló kellőleg okmányolt kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 5-éig annál inkább mutassák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagyszentmiklós, 1898. évi június hó 15-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

4062. kig. szám. 1898.

528-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Ó-Bessenyő, Bolgártelep, Valkány, Kis-Teremia, Nagy-Teremia, Nyerő és Nagy-Ósz községekből álló állatorvosi kör részére Ó-Bessenyő székhelylyel ezennel pályázatot hirdetek.

A körállatorvos javadalmazása 400 frt törzsfizetés, a községi és körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő szakaszaiban foglalt mellékjövdelem.

Has-szemle után járó körülbeltl 50 frt.

Megjegyeztetik, hogy a körhöz tartozó Valkány község határában hat uradalom van, melyek a körállatorvost vennék igénybe. A valószínű mellékjövdelem 600 frtra tehető.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 15-éig nyujtsák be.

Nagyszentmiklós, 1898. évi június hó 11-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.